

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Біолого-технологічний факультет
Кафедра іноземних мов
Інженерно-технологічний факультет
Кафедра охорони праці та фізики

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 2. КОМУНІКАЦІЇ У МІЖНАРОДНОМУ СЕРЕДОВИЩІ
ТА ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ
(статус освітнього компонента – обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
за спеціальністю **141 «Електроенергетика, електротехніка
та електромеханіка»**

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Розробник:

Тетяна ФОМЕНКО, к.п.н., доцент,
доцент кафедри іноземних мов

Світлана ХУРСЕНКО, к.ф.-м.н., доцент, доцент
кафедри охорони праці та фізики

Тетяна ХВОРОСТ, к.е.н., доцент, доцент
кафедри охорони праці та фізики

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри іноземних мов	протокол № 15 від 14 червня 2024		
	Завідувач кафедри		Тетяна КЛОЧКОВА
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри охорони праці та фізики	протокол № 9 від 14 червня 2024		
	Завідувач кафедри		Світлана ХУРСЕНКО

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Андрій ЧЕПЖНИЙ

Декан фак-ту, де реалізується ОП

Владислав ЗУБКО

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

Тетяна КЛОЧКОВА

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Надія БАРАНІК

Зареєстровано в електронній базі: 17.06.2024 р.

© СНАУ, 2024 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто та схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Комунікації у міжнародному середовищі та педагогіка вищої школи					
2.	Факультет / кафедра	Біолого-технологічний факультет, кафедра іноземних мов Інженерно-технологічний факультет, кафедра охорони праці та фізики					
3.	Статус ОК	обов'язковий					
4.	Програма / Спеціальність (програми), складовою яких є ОК (заповнюється для обов'язкових ОК)	«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» / спеціальність: 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»					
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-					
6.	Рівень НРК	7 рівень					
7.	Семестр та тривалість вивчення	3-й семестр, тривалість 10 тижнів – ДФН / для ЗФН ОК викладається на 2-й курсі згідно графіка сесії					
8.	Кількість кредитів ECTS	5,0					
9.	Заняття	Контактна робота (заняття)				Самостійна робота	
		Лк		Пз			
		ДФН	ЗФН	ДФН	ЗФН	ДФН	ЗФН
		20	8	40	16	90	126
10.	Мова навчання	англійська та українська					
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Тетяна ФОМЕНКО, к.п.н., доцент, доцент кафедри іноземних мов, каб. 312 г Світлана ХУРСЕНКО, к.ф.-м.н., доцент, доцент кафедри охорони праці та фізики, каб. 307 м Тетяна ХВОРОСТ, к.е.н., доцент кафедри охорони праці та фізики, каб. 307 м					
11.1	Контактна інформація	taniafomenko75@gmail.com khursenkosvetlana@gmail.com tetiana.khvorost@snaeu.edu.ua					
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент передбачає професійно-орієнтований характер і розглядається як складовий елемент освіти. Він є невід'ємною частиною формування фахівця міжнародного рівня, який повинен уміти спілкуватися й дискутувати іноземною мовою у ділових колах, здобувати нову інформацію з іншомовних джерел. Предметом ОК виступають закономірності та шляхи проєктування змісту освіти, процесу навчання й					

		підготовки майбутніх фахівців із інженерних спеціальностей.
13.	Мета освітнього компонента	Метою освітнього компонента є формування теоретичних знань про міжкультурне та міжнародне ділове спілкування, механізми комунікацій у різних сферах міжнародного співробітництва; формування іншомовної комунікативної компетентності в сферах професійного та ділового спілкування в усній і письмовій формах, а також формування практичних навичок, що можуть бути застосовані у сфері міжнародної взаємодії. Підготовка магістрантів до майбутньої педагогічної діяльності у закладах вищої освіти та формування у них інтегральних, педагогічних, професійно-дидактичних компетенцій і компетентності контролю.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на використанні набутих результатів навчання під час вивчення дисципліни «Іноземна мова» (рівень володіння мовою – B1-B2). Дисципліна вивчається після опанування дисциплін психологічної спрямованості у програмі бакалаврської підготовки. Освітній компонент має зв'язок із освітніми компонентами програми ОК 1, ОК 11.
15.	Політика академічної доброчесності	Система вимог, які ставляться перед здобувачем вищої освіти під час вивчення освітнього компоненту: - проходження здобувачами вищої освіти етапів оцінювання у встановлені терміни; - виконання і захист письмових і практичних робіт у встановлені терміни. - повинні дотримуватись політики і процедур забезпечення якості освіти (https://surl.li/uoffns)
16.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5168

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК			Як оцінюється РНД
	ПРН ₉	ПРН ₁₃	ПРН ₁₈	
ДРН 1: розуміти автентичні тексти професійного спрямування, тексти Інтернет-ресурсів з метою отримання основної інформації			+	Виконання індивідуальних завдань
ДРН 2: Письмо та граматика: написати діловий лист, заповнити анкету, написати резюме, скласти рекламне оголошення, вживати граматичні конструкції у процесі писемного спілкування.			+	Тест на множинний вибір
ДРН 3: Говоріння та використання мови вести ділову розмову, залишити повідомлення, обговорити умови підписання контракту, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту; ідентифікувати та вибирати правильні формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій у процесі усного спілкування.		+	+	Усне оцінювання на заняттях
ДРН 4: Забезпечувати умови ефективного навчального процесу під час проведення занять.	+			Виконання практичної роботи
ДРН 5: Реалізовувати технології творчої педагогічної діяльності.	+			Усне опитування, Тест множинного вибору
ДРН 6: Розробляти засоби діагностики результатів навчання; оцінювати навчальні та творчі досягнення студентів, використовувати результати для корекції та оптимізації процесу навчання.		+		Виконання індивідуальних завдань
ДРН 7: Володіти прийомами та способами вирішення конфліктних ситуацій у педагогічній взаємодії.		+		Усне опитування, Тест множинного вибору

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті у межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендована літ-ра
	Лк		П.з		СРС		
	ДФН	ЗФН	ДФН	ЗФН	ДФН	ЗФН	
<p>Тема 1. Міжкультурне та міжнародне ділове спілкування. Intercultural and international business communication. <i>Читання:</i> International communication and the global marketplace. <i>Говоріння:</i> Effective business communication. Why is it important to communicate well? Improving verbal communication. <i>Грамматика:</i> types of questions.</p>	2	2	2	2	4	6	1, 3, 6, 8
<p>Тема 2. Способи роботи. Люди та компанії. Ways of working. People and companies. <i>Читання:</i> People and companies. <i>Говоріння:</i> Talking about skills, experience and qualifications. <i>Грамматика:</i> Modal verbs.</p>	2	2	2	2	4	6	1, 2, 5, 9
<p>Тема 3. Працевлаштування. Резюме. Applying for a job. Resume. <i>Читання:</i> Job advertisements. Model CVs: chronological and skilled -based; the education section of your CV. <i>Аудіювання:</i> listening and note -taking, identifying speaker's opinion. <i>Говоріння:</i> demonstrating your interests; detailing your education and qualifications; <i>Письмо:</i> writing CV</p>	2	2	2	2	6	6	1, 2, 5, 9
<p>Тема 4. Успішне інтерв'ю. Successful interviews. <i>Читання:</i> Some tips to succeed in an interview <i>Аудіювання:</i> different interviews about jobs <i>Говоріння:</i> talking about yourself, skills, and experience</p>	2	2	2	2	4	6	1, 2, 5, 8, 9
<p>Тема 5. Знайомство з новими колегами. Представлення себе. Meeting new colleagues. <i>Говоріння:</i> Asking questions. Exchanging contact details. Introducing yourself to co-workers. <i>Грамматика:</i> Special questions.</p>	2		2	2	4	6	1, 2, 5, 9
<p>Тема 6. Повсякденна робоча діяльність. Командна робота. Everyday work activities. Teamwork. <i>Читання:</i> Are you happy with your work-life balance? <i>Говоріння:</i> Talking about workplace routines.</p>	2		2	2	4	6	2, 5, 9
<p>Тема 7. Ділова телефонна розмова. Telephoning: getting through, messages, arrangements. <i>Читання:</i> Five steps to effective calls <i>Говоріння:</i> asking to speak to someone; giving and taking messages; making arrangements. <i>Грамматика:</i> Direct and Reported (Indirect) Speech. Sequence of Tenses.</p>	2		2	2	4	6	1, 2, 5, 9

<p>Тема 8. Цифровий етикет. Вимоги до написання ділових листів. Digital etiquette. Email etiquette. Читання: Netiquette in business correspondence. Письмо: writing emails. Грамматика: Infinitive.</p>	2		2	2	6	6	1, 2, 4, 5, 7
<p>Тема 9. Ділові зустрічі. Business meetings. Читання: Organizing an effective agenda Говоріння: agreeing, disagreeing, making your point of view. Грамматика: Conditional Sentences.</p>	2		2		4	6	1, 2, 5, 8, 9
<p>Тема 10. Ведення ділових переговорів. Negotiations. Читання: Negotiating styles Говоріння: What qualities make a good negotiator? Грамматика: Gerund.</p>	2		2		4	6	1, 2, 5, 8, 9
<p>Тема 11. Класифікація видів навчальних занять. Організаційні форми навчального процесу і види навчальних занять. Лекції, практичні та семінарські заняття, лабораторні роботи, індивідуальні навчальні заняття, консультації, індивідуальні завдання, самостійна робота студентів. Роль та місце лекції у вищому навчальному закладі. Переваги та недоліки лекційного методу навчання. Головні дидактичні завдання лекції. Типи лекцій, їх призначення та особливості. Основні дидактичні вимоги до лекції. Зміст та структура лекції. Управління пізнавальною діяльністю студентів.</p>			2		4	6	11, 12, 16,
<p>Тема 12. Методи навчання. Методи активізації пізнавальної діяльності. Стимули активізації пізнавальної діяльності студентів. Методика читання лекції. Лекторські дані. Призначення, зміст і методика проведення практичних занять з інженерних навчальних дисциплін. Види семінарських занять, їх цілі та завдання, методика проведення. Дидактика лабораторних занять та комп'ютерного практикуму Вимоги до методичного забезпечення лабораторних занять та комп'ютерного практикуму.</p>			2		4	6	4, 11, 12, 16
<p>Тема 13. Особливості педагогічної комунікації. Гуманізація освіти, як основа педагогічної комунікації. Функції педагогічної комунікації. Зміст та структура педагогічного спілкування у вищій школі. Стилі педагогічного спілкування. Культура і техніка мовлення педагога. Емоційно-творчий аспект педагогічного спілкування.</p>			2		4	6	4, 11, 12,
<p>Тема 14. Особливості виховання майбутніх інженерів. Сутність вимог до соціально-особистісних компетентностей сучасного інженера. Сутність основних принципів і методів формування соціально-особистісних компетентностей студентів. Психологічні особливості розуміння викладачем особистості студента. Педагогічний такт. Методи розв'язання педагогічних конфліктів.</p>			2		4	6	4, 13, 15, 16

Тема 15. Методичне забезпечення навчального процесу. Склад навчально-методичної документації з спеціальності. Призначення та структура навчальних і робочих навчальних планів. Склад навчально-методичної документації з навчальної дисципліни. Вимоги до структури і змісту програми навчальної дисципліни та робочої програми кредитного модуля.			2		6	6	4, 13, 14
Тема 16. Система забезпечення якості вищої освіти. Призначення та склад системи забезпечення якості освіти. Система стандартів вищої освіти. Європейська рамка кваліфікацій EUR-ACE (євроінженера). Структура і зміст стандарту вищої освіти та освітньої програми.			2		4	6	11, 12, 14
Тема 17. Система контролю та оцінювання якості навчання. Основні характеристики системи контролю якості навчання. Цілі та завдання контролю якості навчання. Основні фактори, що впливають на якість навчання. Об'єкт і предмет контролю. Вимоги до системи контролю. Валідність, надійність, достовірність та ефективність контролю. Види та рівні контролю, їх завдання, цілі та функції. Форми контролю.			2		6	7	10, 12, 14, 16
Тема 18. Проблеми педагогічної діагностики. Проблеми педагогічної діагностики. Методи педагогічної кваліметрії, типи кваліметричних шкал. Проблема вибору інтервалів шкали. Порівняльний аналіз систем оцінювання, особливості ECTS-системи. Вимоги до контрольних завдань. Використання таксономії Б. Блюма при розробленні контрольних завдань. Складність та трудомісткість завдання. Тривалість контролю. Сутність тестового контролю. Критерії та методи обробки результатів контролю.			2		4	7	10, 12, 14,
Тема 19. Нові технології навчання. Загальна характеристика педагогічних технологій. Кредитно-модульна організація навчального процесу. Модульно-рейтингові системи оцінки якості навчання. Ігрові методи навчання. Основні ознаки ігрових методів. Особливості організації ділових ігор, розігрування ролей, мозкового штурму, ігрового проектування. Основні принципи побудови ділової гри. Основні принципи дистанційних технологій навчання. Дидактичні вимоги до електронних посібників.			2		6	8	11, 12, 14,
Тема 20. Педагогічна культура викладача вищої школи. Основи формування педагогічної культури. Складові педагогічної культури. Сутність педагогічного професіоналізму.			2		4	8	5, 4, 11, 12, 14, 16
Разом	20	8	40	16	90	126	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання	Кількість годин	Методи навчання	Кількість годин
ДРН 1	Дискусії, розповіді, пояснення, бесіди; відповіді на запитання, діалоги, робота в парах, усний переклад	10/4	Підготовка усних повідомлень, реферування, переклад, виконання вправ	20/18
ДРН 2	Читання текстів та відповіді на запитання до них, обговорення, тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків, доповнення речень)	8/4	Робота з книгою, читання текстів, пошук інформації, складання словника, переказ, виписування, складання плану, реферування, написання коротких повідомлень	10/18
ДРН 3	Відпрацювання лексики та граматичних структур, використання навчальних тестів.	10/4	Письмовий переклад, виконання тренувальних лексичних та граматичних вправ.	20/18
ДРН 4	Розповідь, пояснення, демонстрація, ілюстрування	8/4	Робота з конспектом лекцій, робота з книгою	10/18
ДРН 5	Діалоги, робота в групах, відповіді на запитання	8/4	Узагальнення, систематизація, поглиблення матеріалу	10/18
ДРН 6	Пояснення, ілюстрування, дискусія, розповідь, робота в групах	8/2	Виконання індивідуального завдання	10/18
ДРН 7	Діалоги, робота в групах, відповіді на запитання пояснення, ілюстрування, дискусія, розповідь	8/2	Робота з конспектом лекцій, узагальнення, систематизація, поглиблення матеріалу	10/18

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1 Сумативне оцінювання:

5.1.1 Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Виконання практичних робіт / Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	55 / 55%	2, 6, 8 тижні
2.	Реферат (есе) / проходження курсів (Prometheus, Coursera)	15 / 15%	4-5 тиждень
3.	Усне опитування	15 / 15%	9 тиждень

4.	Семестрова контрольна робота	15 / 15%	10 тиждень
----	------------------------------	----------	------------

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Виконання практичних робіт / Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	< 32 балів Вимоги щодо завдання не виконано	33-40 балів Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	41-49 балів Виконано усі вимоги завдання	50-55 балів Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Реферат (есе) / проходження курсів (Prometheus, Coursera)	< 8 балів Вимоги щодо завдання не виконано	9-10 балів Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	11-13 балів Виконано усі вимоги завдання	14-15 балів Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Усне опитування	< 8 балів Недостатній обсяг знань, необхідних для здійснення процесу спілкування. Слабке володіння мовними засобами. Виклад відповіді на питання з грубими помилками.	9-10 балів Наявність основних умінь мовного спілкування іноземною мовою. Повне відтворення за зразком. Мова спрощена. Використання мовних кліше з численними помилками, що ускладнюють розуміння змісту.	11-13 балів Мова лексично і граматично різноманітна. Висловлювання логічні, аргументовані і побудовані на основі відомих алгоритмів. Допускаються помилки на вивчений програмний матеріал (6-7 помилок)	14-15 балів Зміст висловлювання відповідає ситуації спілкування, відрізняється послідовністю, повнотою, аргументованістю, вираженням власної точки зору. Мова лексично і граматично різноманітна, допускаються 1-3 помилки.

5.2 Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Лексичний тест зі зворотним зв'язком від викладача	щомісяця
2.	Граматичний тест зі зворотним зв'язком від викладача	щомісяця
3.	Усні презентації (дискусії, обговорення)	щотижня
4.	Самооцінювання та взаємооцінювання	наприкінці тематичного блоку

5.	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
6.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять	протягом занять
7.	Письмовий зворотний зв'язок на отримані реферат (есе)	Протягом 2 тижнів після складання
8.	Письмове опитування / тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	4,6, 8 тижднів

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Martin, J.N., Nakayama, T.K. *Intercultural Communication in Contexts* (8th ed.) (2022). New York: Mc Graw Hill.
2. Байдак Л.І., Тамаркіна О.Л., Чирва А.С. (2022). Навчальний посібник з англійської мови “Business for the 21st century” для студентів магістратури усіх спеціальностей. Суми: СНАУ. 164 с.
3. Rüttnann, Tiia & Annus, Ivar & Kübarsepp, Jakob & Läänemets, Urve & Umborg, Jaak. (2022). Updated Curriculum for Engineering Pedagogical Continuing In-Service Education.
4. Задорожна - Княгницька Л.В., Нетреба М.М., Бодик О.П. (2022). Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Одеса:КУПРІЄНКО СВ. 309 с. https://www.researchgate.net/publication/395535691_Pedagogika_visoi_skoli_navcaln_ij_posibnik
5. Федоренко, О.І., Тюріна, В.О. та ін. (2020). Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О.В. 240 с.

6.2. Методичне забезпечення

6. Байдак, Л.І. (2019). Збірник граматичних вправ: навч. посіб. для студентів усіх спеціальностей СНАУ. Суми: СНАУ. 78 с.
7. Фоменко, Т.М. (2023). Digital etiquette: principles of speaking and behaviour. Методичні вказівки щодо проведення практичних занять. Суми: СНАУ. 35 с.

6.3. Інформаційні ресурси

<https://cdn.snau.ua/moodle/course/view.php?id=5168>

<https://www.coursera.org/>

<https://apps.prometheus.org.ua/>

6.4 Додаткові джерела

8. L. G. Budanova, N. V. Plotnikova (2021). *Professional English for Business: Intelligent Business self-study book (for Pre-Intermediate level students)*. Kharkiv: NUPh. 107 p.
9. Fomenko, T. (2022). Fostering agricultural students' soft skills in the process of target language teaching. *Modern engineering and innovative technologies*, 19(9), 35-39. <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2022-19-03>
10. Murphy, R. (2019). *English grammar in Use*. (5th ed.). Cambridge: Cambridge University Press. 380 p.

11. Іванушко, Олександр & Бахтіярова, Халіда. (2022). Інженерна педагогіка як теоретико-методологічна основа підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. *Professional Pedagogics*. 1. 145-152. DOI:10.32835/2707-3092.2022.24.145-152
12. Бутенко Л., Швирка В. (2023). Педагогіка вищої школи : практикум для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки; ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Полтава. 100 с.
13. Тимків Н. М. (2020). Інженерна педагогіка як субдисципліна педагогічної науки. Наукові записки. Педагогіка. Вип 147. С. 174-181 DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-147.2020.22>
14. Марцева, Л.А. (2022). Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Житомир: Держ. ун-т «Житомирська політехніка». 150 с.
15. Шквир О. Л. (2020). Педагогіка вищої школи: навч. посіб. 2-ге вид., допов. і перероб. Хмельницький: ХГПА. 94 с. <http://46.63.9.20:88/jspui/bitstream/123456789/217/1/lekciitext.pdf>
16. Хурсенко, С.М. (2023). Інженерна педагогіка у підготовці інженерів і науково-педагогічних кадрів закладів вищої освіти. *Вісник СНАУ: серія Механізація та автоматизація виробничих процесів*. Суми: СНАУ, 4(54). С. 62-65. <https://doi.org/10.32782/msnau.2023.4.10>